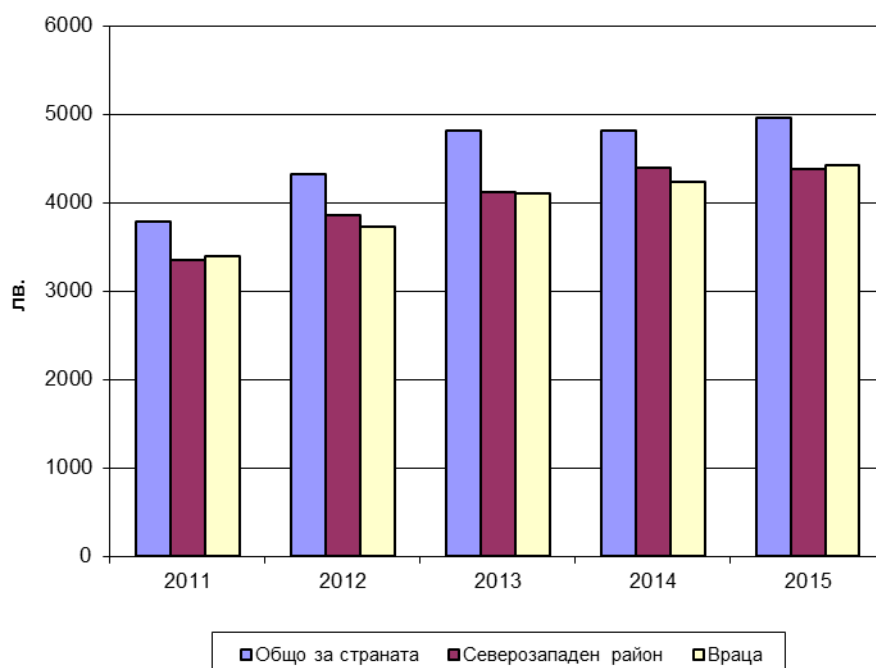


ДОХОДИ, РАЗХОДИ И ПОТРЕБЛЕНИЕ НА ДОМАКИНСТВОТА В ОБЛАСТ ВРАЦА ПРЕЗ 2016 ГОДИНА

Доходи на домакинствата

В област Враца през 2016 г. годишният общ доход средно на лице от домакинство е 4 547 лв., което е с 2.7% повече спрямо 2015 година. За последните 5 години общият доход средно на лице от домакинството нараства с 22.1%.

Фиг. 1. Общ доход средно на лице



Работната заплата продължава да бъде основен източник на доход на домакинствата. През 2016 г. работната заплата формира 45.2% от общия доход на домакинствата, което е с 2.7 процентен пункт по-малко в сравнение с 2015 година.

В номинално изражение доходът на домакинствата от работна заплата се намалява с 66 лв. През 2016 г. домакинствата са разполагали средно на лице с 2 053 лв., получени от работна заплата, докато през 2015 г. тези средства са възлизали на 2 119 лв.

През 2016 г. в област Враца пенсиите продължават да са втория по значимост източник на доходи за домакинствата. Те формират 26.2% от общия доход на домакинствата, като имаме понижение спрямо 2015 г. с 5.6 процентни пункта.

Доходите от социални трансфери (пенсии, семейни добавки за деца, социални помощи, стипендии и обезщетения при безработица) са 1 446 лв. средно на лице от домакинството и формират 31.8% от общия доход на лице от домакинство през 2016 година. Спрямо 2015 г. относителният дял на доходите от социални трансфери намалява с 4.2 процентни пункта.

Доходите на домакинствата от самостоятелна заетост в номинално изражение показват колебания през годините. През 2016 г. доходът от самостоятелна заетост средно на лице от домакинството е 113 лв., а относителният му дял в общия доход на домакинствата намалява с 2.3 процентни пункта в сравнение с 2015 година.

Разходи на домакинствата

През 2016 г. домакинствата в област Враца са изразходвали 3 621 лв. средно на лице, което е с 17 % по-малко в сравнение с 2015 година.

За храна са изразходвани 1 080 лв. средно на лице от домакинството. Относителният дял на разходите за храна от общия разход се увеличават от 26.7% през 2015 г. на 29.8 % през 2016 година.

През 2016 г. разходите, свързани с жилището (вода, електроенергия, горива, жилищно обзавеждане и подържане на дома), са 736 лв. средно на лице от домакинството, което е с 28.3% по-малко спрямо 2015 година. Увеличение се наблюдава и при разходите за облекло и обувки с 10.1%. Най-съществено намаление се наблюдава при разходите за регулярни трансфери към други домакинства с 69.2% и при другите разходи с 30.6%.

Относителният дял на разходите за здравеопазване остава в границите на 4 - 5%. Разходите за свободно време, култура и образование също варират в границите на 4 - 5%. През 2016 г. относителният дял на разходите за алкохолни напитки и тютюневи изделия е 4.9%, а дялът на разходите за облекло и обувки е 3.6% от общия разход на домакинствата.

Потребление на домакинствата

Данните показват, че настъпват промени в структурата на потреблението на българските домакинства. През 2016 г. домакинствата увеличават консумацията на хляб и тестени изделия с 1.0 кг. (спрямо 2015 г.) и тя достига до 95.6 кг средно на лице.

Повишава се консумацията на закуски и други хлебни изделия (с 78.3%), и пипер (35.4%). Голямо понижение се наблюдава при консумацията на млечни масла (с 50.0%), при маргарин и други растителни мазнини (с 42.1%), както и при дини и пъпеши (с 40.5%).

Увеличава се потреблението на цигари от 510 бр. на лице през 2015 г. на 542 бр. през 2016 година. На годишна база консумацията на алкохолни напитки се понижава в сравнение с 2015 г. с 30.0% и достига 25.7л. средно на лице от домакинството.



**Фиг.2. Потребление на основни хранителни продукти
средно на лице от домакинство**





Методологични бележки

Данните са получени от **тримесечното** наблюдение на домакинските бюджети. Наблюдението е репрезентативно, като се използва случайна извадка от домакинства.

Обикновено домакинство образуват две или повече лица, които живеят в едно жилище или в част от жилище, хранят се заедно и имат общ бюджет, независимо от това дали имат роднински връзки помежду си. Домакинство е и едно лице, което живее самостоятелно, храни се отделно и има свой отделен бюджет.

Колективните домакинства не са обект на изучаване на домакинските бюджети.

Основните показатели за доходите, разходите и потреблението се оценяват **тримесечно и годишно** и се представят под формата на средни величини и относителни дялове.

Доходите на домакинствата в пари и натура включват доходите на всички членове на домакинството от: работна заплата, пенсии, самостоятелна заетост, обезщетения за безработни, социални помощи и други. Включват се и други доходи, общи за домакинството, като регулярните или еднократните трансфери от други домакинства и продажбите на имущество.

Разходите на домакинствата включват разходите за храна, напитки, тютюневи изделия, жилище (вода, електроенергия, отопление, обзавеждане и поддържане), транспорт, съобщения, здравеопазване, данъци, социални осигуровки и други.

Потреблението средно на лице от домакинство представлява количествата консумирани хранителни продукти и напитки при домашни условия и не включва консумацията в заведения за обществено хранене.